

КАФЕДРА ПЕДІАТРІЇ, НЕОНАТОЛОГІЇ ТА ПЕРИНАТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ю.М.Нечитайло, Ю.Д.Годованець
ВДНЗ «Буковинський державний
медичний університет» МОЗ України
(м.Чернівці, Україна)

Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини організована 25 січня 1995 року, у зв'язку з переходом на нову навчальну програму, яка передбачала розширене впродовж 5 років вивчення студентами педіатричних дисциплін. Першою назвою кафедри була кафедра дитячих хвороб №2.

На початку роботи до складу кафедри увійшли 8 співробітників: завідувач кафедри, к.мед.н., доцент Нечитайло Ю.М., к.мед.н. Лоскутова І.Є., к.мед.н. Каланча Р.І., к.мед.н. Сорокман Т.В., асистенти: Тимошук В.В., Макарова О.В., Мельничук Л.В., Попелюк Н.О. На кафедрі викладалися дисципліни: пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за здоровими та хворими дітьми, дитячі хвороби для студентів 6 курсу медичного факультету та 3-4 курсів медсестринського факультету, велася підготовка лікарів-інтернів.

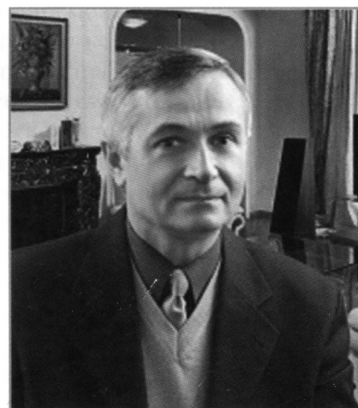
У зв'язку з реорганізацією та перейменуванням кафедри у 2000 році з новою назвою «Кафедра пропедевтики дитячих хвороб» відбулися певні зміни у штатному розкладі та у переліку дисциплін викладання. Склад кафедри поповнився новими викладачами: к.мед.н. доцентом Фокіною С.Є., к.мед.н. доцентом Шкробанцем І.Д., к.мед.н. доцентом Ковтюк Н.І., к.мед.н. доцентом Безруком В.В., к.мед.н. доцентом Нечитайло Д.Ю., к.мед.н. Хільчевською В.С., к.мед.н. Стринадко М.М., к.мед.н. Буряком О.Г., к.мед.н. Годованець О.С.. На кафедрі з успіхом працювали асистенти-сумісники: Міхеєва Т.М., Сусак І.І., Долженко О.Г. та Мігалчан А.Б.

З вересня 2012 року, у зв'язку з реорганізацією та введенням курсу післядипломної освіти фахівців з неонатології та перинатальної медицини, відбулося перейменування кафедри з відповідною назвою «Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини». До складу кафедри увійшли фахівці-неонатологи: д.м.н., професор Годованець Ю.Д., к.мед.н. А.Г.Бабінцева та Л.В.Агафонова (за сумісництвом). Склад кафедри на сьогодні налічує 11 викладачів та 2 лаборанта.

Склад кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини 2014 року (1 ряд – к.м.н., доцент Безрук В.В., д.м.н., професор Годованець Ю.Д., зав.кафедри, д.м.н., професор Нечитайло Ю.М., к.м.н., доцент Попелюк Н.О., к.м.н., доцент Ковтюк Н.І.; 2 ряд – к.м.н., доцент Буряк О.Г., асистент Семань-Мінко І.С., к.м.н., доцент Нечитайло Д.Ю., асистент Войціховська С.В., асистент Міхеєва Т.М., к.м.н. Годованець О.С.)

З моменту заснування впродовж багатьох років кафедру очолює д.м.н., професор Нечитайло Юрій Миколайович.

Ю.М.Нечитайло – д.м.н., професор, завідувач кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету

Ю.М.Нечитайло після закінчення у 1972 році з відзнакою Чернівецького медичного інституту працював практичним лікарем. Після закінчення у 1979 році клінічної ординатури в Одеському національному медичному університеті розпочав викладацьку діяльність на посаді асистента кафедри інфекційних хвороб Чернівецького медичного інституту, з 1980 року – асистента кафедри дитячих хвороб. Упродовж 1983-1986 рр.

був у зарубіжному відрядженні - працював дитячим лікарем-інфекціоністом в госпіталі м.Біскра (Алжир). Проходив стажування в університеті штату Нью-Йорк м.Олбані (США), Карловому університеті м.Прага (Чехія), Оксфордському університеті (Великобританія), університеті м.Любек (Німеччина).

У 1989 році Ю.М.Нечитайло захистив кандидатську дисертацію на тему: «Застосування внутрішньолегового електрофорезу в комплексному лікуванні гострих вірусно-бактеріальних пневмоній у дітей», а у 1999 році - докторську дисертацію на тему: «Здоров'я дітей шкільного віку Буковини, нові підходи до його оцінки та профілактики захворювань», у 2001 році було присвоєно вчене звання професора.

Професор Нечитайло Ю.М. впродовж декількох років працював проректором з міжнародних зв'язків БДМУ. За його ініціативи у 2004 році було підписано угоду із освітньою організацією Індії, результатом чого у 2004 - 2005 рр. став перший набір іноземних студентів з англійською мовою навчання в університеті. Угода, яку було заключено з Медичним університетом м.Любек (Німеччина) у 2005 році, відкрила можливості для щорічного стажування у клініці цього закладу вітчизняних студентів.

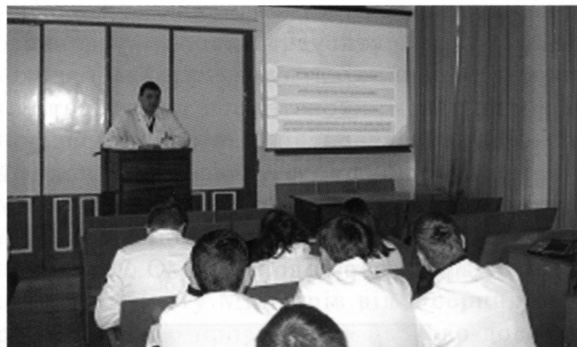
Завдяки вільному володінню трьома іноземними мовами (англійська, французька, польська) з 1987 по 1990 рік Ю.М.Нечитайло був включений до складу групи експертів ВООЗ при Міністерстві охорони здоров'я СРСР. Проходив стажування з епідеміології та медичної статистики на факультеті післядипломної освіти у відділі Охорони здоров'я університету штату Нью-Йорк у м.Олбан, США (1997 р.), з екології - у Карловому університеті м.Прага, Чехія (1997 р.), з педіатрії розвитку дітей - у Трінті коледжі Оксфордського університету (Великобританія, 2001 р.). Неодноразово приймав участь у медичному семінарі м.Зальцбург (Австрія, 2008 р.).

Професор Нечитайло Ю.М. входить до складу керівних органів Асоціації педіатрів України та федерації педіатрів СНД. Член спеціалізованих вчених рад по захисту дисертаційних робіт з педіатрії Буковинського державного медичного університету та Тернопільського державного медичного університету. Член редакційних рад науково-практичних журналів «Environmental medicine» (м.Вроцлав, Польща), «Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології», «Педіатрія, акушерство та гінекологія» (м.Київ,

Україна), «Клінічна та експериментальна патологія» (м.Чернівці, Україна).

Знаними фахівцями, що пройшли професійне становлення на кафедрі є: д.м.н., професор Сорочман Т.В. – яка на даний час очолює кафедру педіатрії та медичної генетики, є деканом медичного факультету №4 БДМУ та д.м.н., професор Шкробанець І.Д. – який впродовж багатьох років обіймав посаду начальника Департаменту охорони здоров'я та цивільного захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації.

На даний час на кафедрі педіатрії, неонатології та перинатальної медицини викладаються дисципліни: «Пропедевтична педіатрія»: спеціальність – лікувальна справа, освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, кваліфікація – лікар; спеціальність – педіатрія, освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, кваліфікація – лікар-педіатр; «Пропедевтика педіатрії»: спеціальність – медична психологія, освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, кваліфікація – лікар-психолог; «Дитячі хвороби»: спеціальність – лікувальна справа, освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, кваліфікація – лікар.

На лекції з пропедевтики педіатрії

У 2004 році кафедра залучилася до англійського навчання студентів, а з 2007-2008 навчального року – приєдналася до викладання дисциплін за вимогами Болонського процесу.

Співробітниками кафедри приділяється значна увага підготовці навчально-методич-

них матеріалів. За роки існування кафедри видано 1 підручник та 12 навчальних посібників, зокрема: «Невідкладна долікарська допомога дітям», «Органи дихання у дітей», «Серцево-судинна система у дітей», «Травна система у дітей», «Нутріціологія дитячого віку», «Робочі класифікації дитячих хвороб», «Гельмінтози у дітей» та інші.

На кафедрі проводиться також післядипломна освіта лікарів. У тому числі, з фаху «Неонатологія» в інтернатурі, на курсах спеціалізації та передатестаційному циклі. Здійснюється підвищення кваліфікації лікарів на циклах тематичного удосконалення, інформації та стажування, у тому числі, неонатологів, акушерів-гінекологів, педіатрів, дитячих хірургів, анестезіологів, лікарів загальної практики сімейної медицини та лікарів швидкої допомоги з напрямку перинатальної медицини в рамках міждисциплінарної інтеграції.

На виконання основних положень Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2006 року №1849 «Про затвердження Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року та відповідних Наказів МОЗ України для удосконалення науково-методичного та консультативно-лікувального супроводу перинатальних центрів на базі кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини створено Навчально-практичний тренінговий центр сучасних технологій перинатальної медицини (Наказ по БДМУ № 12/0 від 4.12.2013 р.), керівник центру – д.мед.н., професор Годованець Ю.Д.

Ю.Д.Годованець – д.м.н., професор, керівник Навчально-практичного тренінгового центру сучасних технологій перинатальної медицини

Організація медичної освіти має за мету ознайомлення лікарів неонатологів, акушерів-гінекологів та анестезіологів родопомічних закладів Західного регіону України

зі світовими стандартами надання допомоги новонародженим, у тому числі, алгоритмом первинної реанімації та післяреанімаційної допомоги. Ефективне впровадження сучасних технологій надання медичної допомоги новонародженим у критичному стані можливо лише за умови постійного безперервного навчання лікарів, які працюють у родопомічних та лікувально-профілактичних закладах всіх рівнів перинатальної допомоги, у тому числі, із застосуванням симуляційно-тренінгових технологій. На кафедрі створена матеріальна база з наявністю комп'ютерного забезпечення та манекенів для засвоєння лікарями практичних навичок надання допомоги новонародженим. З урахуванням діючих програм розпочато проведення стаціонарних та виїзних циклів тематичного удосконалення та симуляційних тренінгів для лікарів Чернівецької області та інших областей Західного регіону України. Активно використовується дистанційна форма навчання з використанням системи MOODLE. Важливу роль відіграє підготовка лікарів перинатальної медицини в рамках міждисциплінарної інтеграції, залучення фахівців інших спеціальностей – педіатрів, неврологів, лікарів загальної практики-сімейної медицини та інших. Саме це надасть змогу забезпечити катamnестичне спостереження та реабілітацію дітей з перинатальною патологією, що спрямовано на відновлення здоров'я та повноцінної якості життя. Щорічно підвищення кваліфікації на базі кафедри проходить більше 130 лікарів Чернівецької області та інших областей Західного регіону України. Виїзні симуляційні тренінги за період 2011-2014 рр. проведено в міських пологових будинках м.Чернівці, ЦРЛ Чернівецької області, а також для лікарів Тернопільської області на базі обласної дитячої лікарні м.Тернопіль.

Симуляційний тренінг в обласній дитячій лікарні м.Тернопіль (2012 р.)

Симуляційний тренінг в обласній дитячій лікарні м.Тернопіль (2012 р.)

Наукова робота кафедри впродовж багатьох років спрямована на педіатрію розвитку, вивчення норм психо-фізичного, репродуктивного та біологічного розвитку дітей, особливості формування кісткової та серцево-судинної систем у дитячому віці. Результатом досліджень є запропонована скринінго-валеологічна методологія всебічної оцінки розвитку дітей, продовжується робота над формуванням нормативної бази соматометричних та психометричних показників дітей різного віку у Буковинському регіоні.

Значна увага на кафедрі приділяється науковим дослідженням, що стосуються удосконалення напрямків надання допомоги новонародженим груп перинатального ризику. Проводиться комплексування з найбільш проблемних аспектів неонатології з ДУ «ІПАГ НАМН України», Тернопільським державним медичним університетом імені І.Я. Горбачевського.

За час роботи на кафедрі підготовлено та захищено 4 докторських дисертацій, 12 кандидатських дисертацій та 7 магістерських науково-кваліфікаційних робіт, продовжується виконання 4 кандидатських дисертацій.

Результати наукової роботи кафедри висвітлені у більше ніж 960 наукових працях, у т.ч., англомовних і франкомовних виданнях, випущено 2 компакт-диски. Видано 6 монографій, 2 методичних рекомендацій, 15 інформаційних листків; отримано 20 патентів на винаходи, 32 свідоцтва на рацпропозиції. У практику охорони здоров'я впроваджено 28 власних нових методів діагностики та лікування дітей.

В практику охорони здоров'я ЛПЗ Чернівецької області та інших областей України впроваджено більше 20 власних нових методів діагностики та лікування дітей педіатричного та неонатального спрямування.

З вересня 2011 року, спільно з Асоціацією неонатологів України, за ініціативою

співробітників кафедри, видається медичний науково-практичний журнал «Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина» (Свідоцтво про державну реєстрацію від Державної реєстраційної служби України: Серія КВ №18106-6909Р від 02.09.2011 р.), який рішенням Атестаційної комісії Міністерства освіти, молоді та спорту України №893 від 04.07.2013 р. увійшов до Переліку наукових фахових видань України, рекомендованих для публікації результатів дисертаційних та науково-дослідних робіт.

Важливою складовою роботи кафедри є виховна робота серед студентів. Співробітники кафедри є кураторами академічних груп студентів; одним із напрямків учбового процесу є залучення студентів до наукової роботи – на кафедрі постійно працює студентський науковий гурток. На виконання Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів від 8 серпня 2007 року, щорічно проводяться науково-дослідні роботи за участю студентів. Неодноразово студенти-гуртківці кафедри були призерами міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових форумів. Кращі студенти-гуртківці кафедри отримали направлення на наукову роботу й навчалися в магістратурі, клінічній ординатурі й аспірантурі (к.м.н., доцент Безрук В.В., к.м.н., доцент Нечитайло Д.Ю., к.м.н., доцент Буряк О.Г., к.мед.н. Годованець О.С.), у подальшому ставши співробітниками кафедри.

Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини плідно співпрацює із закордонними медичними навчальними закладами, зокрема з університетом м. Любек (Німеччина), 6-м медичним факультетом Карлового університету (м. Прага, Чехія), університетом м. Олбані (США), Науково-дослідним центром охорони матері та дитини Міністерства охорони здоров'я республіки

Вірменія, (м.Єреван, Республіка Вірменія) та Інститутом репродуктології Арчила Хомасурідзе (м.Тбілісі, Грузія).

Професор Нечитайло Ю.М. є членом організації «The International Network on Children's Health Environment and Safety (INCHES)», входить до складу редколегії журналу «Environmental Medicine» (Польща). Д.м.н., професор Годованець Ю.Д. є повноважним представником Департаменту медицини Асоціації вчених і спеціалістів Грузії в Україні, є членом редколегії журналу «Клінічна та експериментальна патологія» (Грузія). Неонатологи кафедри задіяні у робочих групах Українсько-Швейцарського Проекту «Перинатальне здоров'я» та Проекту USAID «Здоров'я матері і дитини».

Співробітники кафедри приймають активну участь у міжнародних конференціях, неодноразово проходили стажування у провідних клініках за кордоном. При організації стажування враховується профіль консультативно-лікувальної роботи, яку виконує фахівець. Так, доцент Нечитайло Д.Ю. приймав участь у роботі семінару «Семінар науковців по нейрофізіології дитячого віку» (м. Стари Сплави, 2006, Чехія); доцент Безрук В.В. приймав участь у якості доповідача на XV Міжнародній конференції «Narazenie dziecka na szkodliwe czynniki środowiskowe i społeczne» (м. Легніца, Польща, 2008 р.); доцент Ковтюк Н.І. проходила стажування в неврологічній клініці м. Кляйненфурт (Австрія). Значна увага на кафедрі приділяється підвищенню рівня та викладацької майстерності фахівців неонатологів. Професор Годованець Ю.Д., як член Асоціації неонатологів України, є постійним учасником зарубіжних наукових форумів з неонатології та перинатальної медицини, зокрема: XXIX - XXXII міжнародні медичні науково-практичні школи-конференції (м. Бакуріані, м.Чакві, Грузія, 2008-2013 рр.); Міжнародний семінар IPOKRATES «Neonatal Nutrition and Gastroenterology» (м. Єрусалим, Ізраїль 2011 р.); Міжнародний навчальний симпозиум з неонатології «Актуальні питання неонатології. Обмін досвідом Європа-Україна» (м. Баден-Баден, Німеччина, 2011 р.); Республіканська науково-практична конференція с міжнародним участим, посвященая 5-летию АО «Национальный научный центр материнства и детства» «Актуальные вопросы материнства и детства» (г. Астана, Республіка Казахстан, 2012 р.); Міжнародна конференція «28-th International Workshop on Surfactant Replacement» (м. Гельсінкі, Фін-

ляндія, 2013 р.). Розвиток зарубіжних контактів надає змогу впровадження світових стандартів педіатрії та неонатології у практику лікувально-профілактичних закладів та родопомічних закладів міста та області.

Клінічними базами кафедри є КМУ «Міська дитяча клінічна лікарня» м.Чернівців, міський пологовий будинок №1 (МКПБ№1) та міський пологовий будинок №2 (МКПБ№2).

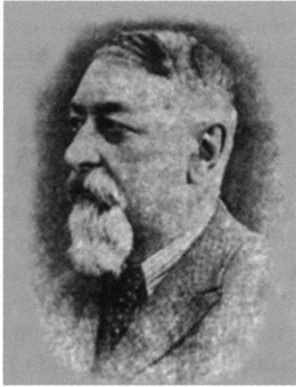
Міська дитяча клінічна лікарня є клінічною базою, де з 1946 по 1987 рік вже працювали попередники кафедри - кафедра педіатрії та кафедра дитячих хвороб №1 педіатричного факультету (з 1977 року). Слід зауважити на багату історію цього лікувального закладу, перша згадка про який датується 1908 роком, коли у м. Чернівцях колишньої Австро-Угорської імперії було урочисто закладено наріжний камінь будівлі на вулиці Wolan-Gasse,4 (нині – вулиця Буковинська), а у 1910 - урочисто відкрито першу в місті та на Буковині дитячу лікарню.

У парковій зоні лікарні знаходиться скульптурна група – пам'ятник милосердю, урочисто відкритого бургомістром Чернівців бароном Феліксом фон Фюртом на території міської дитячої лікарні. Пам'ятник милосердю, який отримав назву «Каритська група», разом із готичною будівлею дитячої лікарні, довгі роки, поруч із ратушею, університетом та драматичним театром, були візитною карткою міста.

Пам'ять про першого директора лікарні хірурга Ісидора Боді (08.03.1866 – 23.06.1938 рр.), котрий доклав значних зусиль для її побудови та створення відповідних умов для роботи, у 2003 році за рішенням Чернівецької міської ради, була увіковічена меморіальною дошкою на фасаді будови.

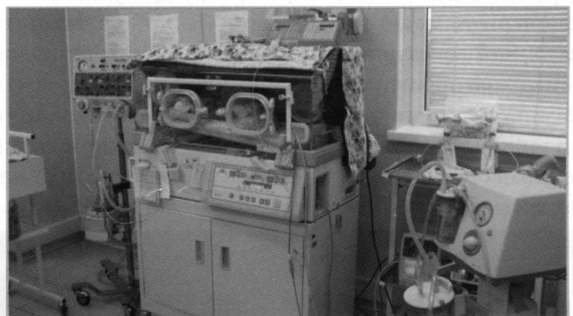
Кафедра забезпечує лікувально-консультативну роботу у педіатричному, нефрологічному, неврологічному, хірургічному, відділенні анестезіології й інтенсивної терапії та інших відділеннях лікарні. Зважаючи на складний профіль відділень, поряд з основним фахом, кожен зі співробітників має другу спеціалізацію.

Робочі будні лікарні

Не менш складним, що потребує значної уваги, є розділ консультативної роботи у міських пологових будинках. Консультативна допомога надається у відділеннях неонатального догляду та відділеннях інтенсивної терапії новонароджених. За роки роботи суттєва увага приділялася удосконаленню лікувально-діагностичних мож-

ливостей родопомічних закладів, впровадженню нових технологій надання допомоги новонародженим, створенню уніфікованих локальних протоколів. Професор Годованець Ю.Д. впродовж останніх років є членом робочої групи по наданню медичної допомоги новонародженим при Асоціації неонатологів України.

Слід відзначити, що завдяки спільним зусиллям лікарів практичної охорони здоров'я та співробітників кафедри у Чернівецькій області за останні роки суттєво знизилися показники перинатальної та неонатальної смертності, а також дитячої інвалідності.

Подальшу освітню та науково-практичну діяльність співробітники кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини вбачають в удосконаленні підходів до системи до- та післядипломної підготовки лікарів зі збереженням елементів класичної вітчизняної системи та використанням сучасних технологій навчання, продовження наукових досліджень з актуальних питань педіатрії та неонатології для удосконалення медичної допомоги дітям всіх вікових категорій, попередження розвитку функціональної та хронічної патології.